

עין משפט
נר מצוה

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

מסורת הש"ס

(6) מ"ק ת. ס. (7) ז"ל
מבדקתא. (8) דברים טו.
(9) ע"פ. (10) ע"פ.
(11) ויקרא כג. (12) ויקרא כג.

הגהות הר"ח
1. ושמואל בחג אהרן
ובגד ובחג אהרן
ואתחזק והלוי והגד
הקדוש והקאלקנה אשר
בשערך. דברים טו יד
2. איש כמתנת ידו
בכרית יו אלוך אשר
נתן לך. דברים טו יז

הגהות הר"ח
(א) נמי ה"ל אלקריטו
משום דליכא סתת ביום
האלה דלית ליה אולקו
לימא האי דלא אלקריטו
משום דלית ליה
(ב) רש"י ד"ה אלימא וכו'
(ג) דלית ליה אולקו
(ד) דלית ליה אולקו
(ה) דלית ליה אולקו
(ו) דלית ליה אולקו
(ז) דלית ליה אולקו
(ח) דלית ליה אולקו
(ט) דלית ליה אולקו
(י) דלית ליה אולקו
(יא) דלית ליה אולקו
(יב) דלית ליה אולקו
(יג) דלית ליה אולקו
(יד) דלית ליה אולקו
(טו) דלית ליה אולקו
(טז) דלית ליה אולקו
(יז) דלית ליה אולקו
(יח) דלית ליה אולקו
(יט) דלית ליה אולקו
(כ) דלית ליה אולקו
(כא) דלית ליה אולקו
(כב) דלית ליה אולקו
(כג) דלית ליה אולקו
(כד) דלית ליה אולקו
(כה) דלית ליה אולקו
(כו) דלית ליה אולקו
(כז) דלית ליה אולקו
(כח) דלית ליה אולקו
(כט) דלית ליה אולקו
(ל) דלית ליה אולקו

רבינו חננאל (הפסד)
האחרון של חג ואע"פ
שאין מקריבין נדרים
ונדבות במזבח הוואיל
והללו תחלת הפרשתן
לחגיגה היתה באה מותר
להקריבם אחריו ויריחו
אמר כיון ששפק שוב
אינו מקריב א"ר אבא
ולא פליגי כאן בסתם כאן
בפסד הא דר' יוחנן כוון
שהפרישן בסתם והקריב
מן חמש. ואיכא שהות
ביום שלחשן השאר וגם
יש לו בני ארם שצריכין
לכאכל וכיון שלא שחטם
שיירי שייננהו ונעשו
כנדרים גרבות שלא
מחמת יריט שאין קריבין
ביו"ט. וריש לקיש כוון
שפירש ואמר שאלו
הנשואים אקריבם ביו"ט
האחרון כוון זה מותר הכי
נמי מסתברא דכי אהא

ילאו אלו שאין חגיגה כהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י"ג) לא מפיקין ליה לפי המסקנה אלא מגזירה שזה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דייחוגו קא סמיך דמשמע חגיגה דלי ממדבר הוה אמינא עולה ושלמים כהם מהם וליכא למימר אס קא לא יכו כהם שלמי שמה ממשע רק על ידי טפילה כמו חגיגה דהא כפישי ילפינן ליה מגזירה שיה דכתיב וז שם צמער וגם בהמורה (מנחות פג). מדבר גורה שיה שם שם לשלמים הקשה ה"ר אהרן ליה שם שמה מהר עיבל דכתיב (דברים מ) וצמת שלמים ומינה ממעטין עופות ומנחות וכן דרש רבי יהודה בן חמיהל בפסחים (דף קט). ועוד אמאי לא מוקמינן קלא צמער מולין דמוקרי שפיר שמה ומירך דודאי ילפינן מהר עיבל מה שמה דלהן שלמים אף כאן שלמים וירושלמי איכא אכל לא עיבל ומנחות דכתיב וכן בהר עיבל: **בחהך** ולא באשהך. ומ"ק דמפיקין לה מדרשה ושמתה כהך מי שחגיגה וכו' י"ל דמיריבו שמעין מינה דליכמו צמח ומיהו מליגו למימר דפליגי עליה ולא משמע ליה (ו) והא דלין נושאים נשים צמועד מוקי עממא כהך דהתם:

מי שחגיגה באה מהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י"ג) לא מפיקין ליה לפי המסקנה אלא מגזירה שזה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דייחוגו קא סמיך דמשמע חגיגה דלי ממדבר הוה אמינא עולה ושלמים כהם מהם וליכא למימר אס קא לא יכו כהם שלמי שמה ממשע רק על ידי טפילה כמו חגיגה דהא כפישי ילפינן ליה מגזירה שיה דכתיב וז שם צמער וגם בהמורה (מנחות פג). מדבר גורה שיה שם שם לשלמים הקשה ה"ר אהרן ליה שם שמה מהר עיבל דכתיב (דברים מ) וצמת שלמים ומינה ממעטין עופות ומנחות וכן דרש רבי יהודה בן חמיהל בפסחים (דף קט). ועוד אמאי לא מוקמינן קלא צמער מולין דמוקרי שפיר שמה ומירך דודאי ילפינן מהר עיבל מה שמה דלהן שלמים אף כאן שלמים וירושלמי איכא אכל לא עיבל ומנחות דכתיב וכן בהר עיבל: **בחהך** ולא באשהך. ומ"ק דמפיקין לה מדרשה ושמתה כהך מי שחגיגה וכו' י"ל דמיריבו שמעין מינה דליכמו צמח ומיהו מליגו למימר דפליגי עליה ולא משמע ליה (ו) והא דלין נושאים נשים צמועד מוקי עממא כהך דהתם:

מ"ק ת. ס. (7) ז"ל
מבדקתא. (8) דברים טו.
(9) ע"פ. (10) ע"פ.
(11) ויקרא כג. (12) ויקרא כג.

הגהות הר"ח
1. ושמואל בחג אהרן
ובגד ובחג אהרן
ואתחזק והלוי והגד
הקדוש והקאלקנה אשר
בשערך. דברים טו יד
2. איש כמתנת ידו
בכרית יו אלוך אשר
נתן לך. דברים טו יז

רבינו חננאל
מי שחגיגה באה מהן יצאו
אלו שאין חגיגה באה מהן
רב איש בהן מושמחה
מי שיש בהן מושמחה
יצאו עופות ומנחות
שאין בהם שמחה. והאי
בהן מוביני ליה לברכ
דאמר ושמתה כהך בן לרב
באשהך. (ת"ק) מי שיש
לו אולקין מרובין ונכסים
מועטין מביא שלמים
מרבין ועולות מועטין
כי פ"י מי שיש לו בני
אדם מרובין ורבין דרזים
לאכול כשר כמזבח ואין
לו בהמות אלא בעט אמר
רב חסדא טופל ומביא
פר גדול. א"ל רב ששת
הרי אמרו טופלין בהמה
לבהמה ואינין למירך
מאי אמר רב ששת וכו'
תימא הכי קאמר ליה לרב
חסדא אמאי אמרת טופלין
מעות למעות חגיגה וקנה
פ"י גדול מכלל שאין
טופל בהמה לבהמה הרי
אמרו אף טופלין בהמה
לבהמה ומקשינן כמאן
אמר רב ששת הריא
סברא לא מוקריב ולא
כרבי יוחנן דהא אין
אתר מן אורח טופלין
בהמה לבהמה ומעות
למעות וכי תימא דרוקיה
וה"י יוחנן הוה רפליגי
אבל מתניתא לא פליגי
והוא דאמר כתיב מתניתא
התקמי אכילה ראשונה
מן החולין כלומר הבהמה
הראשונה איכא בתחלה
תהיה מן החולין. לאו
מכלל טופלין בהמה
לבהמה ואין טופלין בהמה
וקנה בהמה אחת. מאי
אכילה ראשונה דקמי
בעינן פסעות חגיגה כ"י
שיעור אכילה ראשונה
ממעות חולין א"ר שמעון
בן לקיש הריש עשר
בהמות לחגיגה חקריב
חמש ליו"ט ראשון חזון
ומקריב חמש ליו"ט

רבינו חננאל (הפסד)
האחרון של חג ואע"פ
שאין מקריבין נדרים
ונדבות במזבח הוואיל
והללו תחלת הפרשתן
לחגיגה היתה באה מותר
להקריבם אחריו ויריחו
אמר כיון ששפק שוב
אינו מקריב א"ר אבא
ולא פליגי כאן בסתם כאן
בפסד הא דר' יוחנן כוון
שהפרישן בסתם והקריב
מן חמש. ואיכא שהות
ביום שלחשן השאר וגם
יש לו בני ארם שצריכין
לכאכל וכיון שלא שחטם
שיירי שייננהו ונעשו
כנדרים גרבות שלא
מחמת יריט שאין קריבין
ביו"ט. וריש לקיש כוון
שפירש ואמר שאלו
הנשואים אקריבם ביו"ט
האחרון כוון זה מותר הכי
נמי מסתברא דכי אהא

מי שחגיגה באה מהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י"ג) לא מפיקין ליה לפי המסקנה אלא מגזירה שזה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דייחוגו קא סמיך דמשמע חגיגה דלי ממדבר הוה אמינא עולה ושלמים כהם מהם וליכא למימר אס קא לא יכו כהם שלמי שמה ממשע רק על ידי טפילה כמו חגיגה דהא כפישי ילפינן ליה מגזירה שיה דכתיב וז שם צמער וגם בהמורה (מנחות פג). מדבר גורה שיה שם שם לשלמים הקשה ה"ר אהרן ליה שם שמה מהר עיבל דכתיב (דברים מ) וצמת שלמים ומינה ממעטין עופות ומנחות וכן דרש רבי יהודה בן חמיהל בפסחים (דף קט). ועוד אמאי לא מוקמינן קלא צמער מולין דמוקרי שפיר שמה ומירך דודאי ילפינן מהר עיבל מה שמה דלהן שלמים אף כאן שלמים וירושלמי איכא אכל לא עיבל ומנחות דכתיב וכן בהר עיבל: **בחהך** ולא באשהך. ומ"ק דמפיקין לה מדרשה ושמתה כהך מי שחגיגה וכו' י"ל דמיריבו שמעין מינה דליכמו צמח ומיהו מליגו למימר דפליגי עליה ולא משמע ליה (ו) והא דלין נושאים נשים צמועד מוקי עממא כהך דהתם:

מי שחגיגה באה מהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י"ג) לא מפיקין ליה לפי המסקנה אלא מגזירה שזה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דייחוגו קא סמיך דמשמע חגיגה דלי ממדבר הוה אמינא עולה ושלמים כהם מהם וליכא למימר אס קא לא יכו כהם שלמי שמה ממשע רק על ידי טפילה כמו חגיגה דהא כפישי ילפינן ליה מגזירה שיה דכתיב וז שם צמער וגם בהמורה (מנחות פג). מדבר גורה שיה שם שם לשלמים הקשה ה"ר אהרן ליה שם שמה מהר עיבל דכתיב (דברים מ) וצמת שלמים ומינה ממעטין עופות ומנחות וכן דרש רבי יהודה בן חמיהל בפסחים (דף קט). ועוד אמאי לא מוקמינן קלא צמער מולין דמוקרי שפיר שמה ומירך דודאי ילפינן מהר עיבל מה שמה דלהן שלמים אף כאן שלמים וירושלמי איכא אכל לא עיבל ומנחות דכתיב וכן בהר עיבל: **בחהך** ולא באשהך. ומ"ק דמפיקין לה מדרשה ושמתה כהך מי שחגיגה וכו' י"ל דמיריבו שמעין מינה דליכמו צמח ומיהו מליגו למימר דפליגי עליה ולא משמע ליה (ו) והא דלין נושאים נשים צמועד מוקי עממא כהך דהתם:

מי שחגיגה באה מהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י"ג) לא מפיקין ליה לפי המסקנה אלא מגזירה שזה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דייחוגו קא סמיך דמשמע חגיגה דלי ממדבר הוה אמינא עולה ושלמים כהם מהם וליכא למימר אס קא לא יכו כהם שלמי שמה ממשע רק על ידי טפילה כמו חגיגה דהא כפישי ילפינן ליה מגזירה שיה דכתיב וז שם צמער וגם בהמורה (מנחות פג). מדבר גורה שיה שם שם לשלמים הקשה ה"ר אהרן ליה שם שמה מהר עיבל דכתיב (דברים מ) וצמת שלמים ומינה ממעטין עופות ומנחות וכן דרש רבי יהודה בן חמיהל בפסחים (דף קט). ועוד אמאי לא מוקמינן קלא צמער מולין דמוקרי שפיר שמה ומירך דודאי ילפינן מהר עיבל מה שמה דלהן שלמים אף כאן שלמים וירושלמי איכא אכל לא עיבל ומנחות דכתיב וכן בהר עיבל: **בחהך** ולא באשהך. ומ"ק דמפיקין לה מדרשה ושמתה כהך מי שחגיגה וכו' י"ל דמיריבו שמעין מינה דליכמו צמח ומיהו מליגו למימר דפליגי עליה ולא משמע ליה (ו) והא דלין נושאים נשים צמועד מוקי עממא כהך דהתם: